

Učitel matematiky

Jiří Dittrich

Jak a co učit v gymnaziální matematice

Učitel matematiky, Vol. 9 (2001), No. 1, 62–64

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/150881>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2001

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

že účastníci semináře vystoupí se svými zkušenostmi v sekcích, připravujeme pracovní dílny a hospitace na školách. Větší časový prostor chceme poskytnout burze nápadů, která měla v minulém ročníku semináře obrovský úspěch, a neformální diskusi prodloužením přestávek mezi jednotlivými částmi programu. Přihláška na seminář bude k dispozici u sekretářky KMDM (M.D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1, tel. 02-21 900 248) a v elektronické podobě na www-stránkách KMDM PedF UK (<http://www.pedf.cuni.cz./k.mdm/index.htm>). Tam také naleznete aktuální informace o přípravě 5. ročníku našeho semináře *Dva dny s didaktikou matematiky*.

Všechny předcházející ročníky semináře provázela příjemná pracovní atmosféra. Doufáme, že tomu tak bude na semináři příštím a že k tomu přispějete i Vy svou aktivní účastí. Proto se těším se všemi, kterým není lhostejný stav vyučování matematice na našich školách, na shledanou v únoru 2001 na 5. ročníku semináře *Dva dny s didaktikou matematiky*.

Marie Kubínová

JAK A CO UČIT V GYMNAZIÁLNÍ MATEMATICE

Konference s výše uvedeným názvem se uskutečnila ve dnech 21. - 23. září 2000 v Pardubicích. Pořadatelem konference bylo pedagogické centrum Hradec Králové, Jednota českých matematiků a fyziků — skupina pro gymnázia matematické pedagogické sekce a pobočka Pardubice, Gymnázium Pardubice a Univerzita Pardubice, v jejichž konferenčních prostorách jednání konference proběhlo. Na konferenci se přihlásilo přes 100 gymnaziálních učitelů matematiky z celé republiky a jednání byli přítomni i zástupci vysokých škol připravujících učitele matematiky a zástupci státní správy školství. Jednání prvního dne konference dominoval referát prof. RNDr. Milana Hejného, CSc. na téma *didaktická simulace hlubokých myšlenek geometrie*. K zamyšlení nad možnostmi ovlivňování žákovských stylů v matematice přiměl účast-

níky prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc. tím, že se zabýval problematikou žákovských stylů z psychologického hlediska. Tématem, kterému byla věnována konferencí pozornost opakovaně, bylo *využívání grafických kalkulaček ve výuce matematiky a přírodovědných předmětů*. Se vzdělávacím programem T3 vystoupil RNDr. Jan Kašpar, CSc. O využití kalkulaček CASIO při zkoumání grafů a vlastností funkcí i při řešení rovnic referovali doc. RNDr. Oldřich Odvárko, DrSc., doc. RNDr. Jan Troják, CSc. a RNDr. Jana Pradlová, CSc. Další ústřední námět jednání, kterému byla věnována pozornost v mnoha vystoupeních, bychom si dovolili shrnout jako zamýšlení se nad porozuměním matematice. Zaujal již první referující k tomuto tématu, jímž byl prof. RNDr. František Kuřina, CSc., který se zabýval *strukturou a vhledem ve vyučování matematice*. Na konkrétních příkladech z českých učebnic (současných i starších) ukázal, jak lze pěstovat vhled v matematice a současně i obtížnost daného úkolu.

K tématu přispěli z hlediska gymnaziálních učitelů RNDr. Dag Hrubý přiblížením budování pojmu funkce v historii matematiky a RNDr. Josef Kubát svými metodickými poznámkami k řešení úloh.

S tématem porozumění matematice souvisí i uplatnění matematiky v praxi. Tímto směrem byl zaměřen jednak velmi zajímavý referát prof. RNDr. Pavla Drábka, DrSc. nesoucí název *Elementární modelování v matematice* a jednak příspěvek *Finanční matematika na gymnáziu* přednesený doc. RNDr. Oldřichem Odvárkem. Prof. RNDr. Václav Dupač, DrCs. si položil otázku *Je středoškolský počet pravděpodobnosti jen kombinatorika v jiném rouše?* Již z názvu je zřejmé stanovisko. Uplatněním elementárních a obecně známých pravidel při řešení zajímavých úloh ze života takřka reálného zaujal doc. RNDr. Emil Calda, CSc. ve svém příspěvku *Nerovnosti v geometrii*.

Značnou pozornost a živou diskusi vyvolala vystoupení a informace věnované aktuálním problémům vyučování matematice na gymnáziích. V rámci uvedeného bloku vystoupil zástupce VÚP Praha RNDr. Jan Houska, CSc., který se věnoval postavení matematiky v současném učebním plánu gymnázia a učebním

osnovám matematiky. K osnovám a jejich naplňování vystoupil i RNDr. Dag Hrubý. Problematice nové maturity z matematiky, jejímu obsahu, formám a cílovým požadavkům byly věnovány příspěvky RNDr. Václava Sýkory, CSc. a RNDr. Josefa Kubáta.

Náměstek ministra školství pro regionální školství PaedDr. Jaroslav Müllner se věnoval ve svém vystoupením natolik aktuálním a podstatným problémům gymnaziálního školství, že rozpoutal živou diskusi, jejíž korektnost a konkrétnost byla pozoruhodná. Živý ohlas a zájem vyvolaly informace o výsledcích dvou průzkumů mezi gymnaziálními studenty. Vystoupení RNDr. Evy Pomykalové bylo věnováno stavu geometrických vědomostí žáků na gymnáziu. Ukazuje se nezbytnost akcentovat rozvoj prostorové představivosti. Mgr. Marcela Míková seznámila konferenci s výsledky ankety pro žáky a učitele „Matematika na gymnáziu v humanitních třídách“.

Za uspořádání velmi zdařilé akce patří dík všem jejím organizátorům, zejména však F. Procházkovi, F. Janečkovi a J. Kubátovi.

Jiří Dittrich

Ve dnech 25. – 27. 10. 2000 se v Mariánských Lázních konalo 7. setkání učitelů matematiky všech typů a stupňů škol. Zprávu o této akci a závěry z jednání uveřejníme v příštím čísle.